

Periodisk emnerapport:

IDE2100 Kjønnskategoriens idehistorie V-2011

Faglærer: Line Cecilie Engh

Nettlærer / Oppgaveseminarleder: Anne Helness

Rapport skrevet av Line Cecilie Engh

Grunnlagsmateriale

- Emnebeskrivelse:
- **Kort om emnet**
- Emnet diskuterer kontinuitet og endringer i oppfatninger av kjønn i vesteuropeisk idéhistorie og kultur fra antikken til moderne tid. Forestillinger om kjønn kommer til uttrykk gjennom en lang rekke ulike typer tekster samt kulturelle forestillinger og sosiale praksiser, og belyses i studiet gjennom sentrale temaer som kropp og seksualitet.
- **Hva lærer du?**
- Etter å ha tatt dette emnet forventes det at studenten har tilegnet seg:
 - ferdigheter i å vurdere og formidle sentrale trekk om kjønn
 - evnen til å lese og utlegge relativt krevende tekster og sette dem inn i en idéhistorisk kontekst
 - utdypet innsikt i et bestemt tema for bedre å forstå de tenkere som har vært opptatt av temaet og hvordan de skiller seg fra hverandre.

- Undervisning:

Dato	Undervises av	Sted	Tema	Kommentarer / ressurser
01.03.2011	Line Cecilie Engh (LCE)	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Introduksjon: Teoretiske og historiske perspektiver	Scott, Nichol森, Clark
02.03.2011	LCE	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Kropp og kjønn i diakront perspektiv	Laqueur

14.03.2011	Anne Helness	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Oppgaveseminar	
04.04.2011	LCE	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Kjønn i antikken	Foucault
05.04.2011	LCE	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Kjønn i senantikken og middelalder: Arven fra antikken og teologiske fortolkninger	Taylor
06.04.2011	LCE	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Kjønn og fromhetsidealer etter de gregorianske kirkereformer	Moore, McNamara, Bynum
11.04.2011	LCE	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Kjønn i moderniteten: Borgerskapets konstruksjoner av kjønn	Freud, Mosse
12.04.2011	LCE	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Kjønn i moderniteten og postmoderniteten	Lorenzen/Mülheisen, Solheim
13.04.2011	LCE	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Oppsummering	

26. april Utkast til semesteroppgave leveres i Fronter innen klokken 14.00

29. april Opponentkommentarer leveres i Fronter innen klokken 14.00

Dato	Undervises av	Sted	Tema	Kommentarer / ressurser
09.05.2011	Anne Helness	Sem.rom 152 Georg Morgenstiernes hus	Oppgaveseminar	

- Pensum

Pensum/læringskrav (IDE2100 - Vår 2011)

Foucault, Michel: Seksualitetens Historie, 2001. Oslo: Pax. bd 2, Bruken av nytelsene, Les: Introduksjon, kap 1 (t.o.m. Afrodisia) og kap, 4. (110 s.) .

Freud, Sigmund: Bruddstykke av en hysterianalyse, 2007. Oslo: Cappelen., 110s.

Laqueur, Thomas: Making Sex: Body and Gender from the Greeks to Freud, 1992. Cambridge Mass.: Harvard Univ. Press, Les: Kap 1-2, 5-6. (195 s.) .

Mosse, George: The Image of Man, 1996. Oxford. Les: Kap. 1-5 og 7. (125 s.)

Taylor, Gary: Castration: An Abbreviated History of Western Manhood, 2002. New York:Routledge. Les: Kap 2-6 Contest of Texts, of Males, of Organs, of Gods, of Reproduction, og of Genders). (110 s.).

Artikler (95 s.) som kan lastes ned fra nettet

- Nicholson, Linda: 1994. "Interpreting Gender", Signs, bd. 20, hft. 1, 79-105. (25 s.).
- Scott, Joan W.: 1986. "Gender: A Useful Category of Historical Analysis!", The American Historical Review, bd 91, hft 5; 1053-1075. (20 s.).
- Clark, Elizabeth A. "The Lady Vanishes: Dilemmas of a Feminist Historian after the 'Linguistic Turn'." Church History 76, no. 1 (1998): 1-31. (30 s.)
- Moore, Stephen D. "The Song of Songs in the History of Sexuality." Church History 69, no. 2 (2000): 328-349. (20 s.)

Artikler (55 s.) i kompendium:

- McNamara, Jo Ann. "The Herrenfrage: The Restructuring of the Gender System, 1050-1150," in Medieval Masculinities: Regarding Men in the Middle Ages, ed. Clare A. Lees A. Minneapolis: University of Minnesota Press, 1994, 3-29. (25 s.)
- Bynum, Caroline Walker. " 'And Woman His Humanity': Female Imagery in the Religious Writing of the Later Middle Ages," i Gender and Religion: On the Complexity of Symbols, eds. Caroline Walker Bynum, Steven Harrell, and Paula Richman, Boston: Beacon Press, 1986, 257-288. Eller i: Fragmentation and Redemption: Essays on Gender and the Human Body in Medieval Religion. New York: Zone Books, 1991, 151-179. (30 s.)

Annen anbefalt litteratur:

Lorentzen, Jørgen og Wencke Mühleisen (red.), Kjønnforskning: En grunnbok, Oslo: Universitetsforlaget, 2006.

Solheim, Jorun: Kjønn og modernitet, Oslo: Pax, 2007

- Studentevaluering:

6 evalueringsskjema ble hentet inn.

På spørsmål om hvordan studenten synes at undervisningen har dekket emnets innhold (svært bra / bra / verken bra eller dårlig / dårlig / svært dårlig), svarte 3 "svært bra", og 3 "bra". Dette peker mot at det er et godt forhold mellom emnebeskrivelsen, pensum og undervisningen.

På spørsmål om hvordan forholdet mellom forelesninger og seminar-/gruppeundervisning har fungert på emnet (svært bra / bra / verken bra eller dårlig / dårlig / svært dårlig), var det mindre entydig positivt. Èn student svarte «svært bra» og 2 «bra». Den andre halvparten fordelte seg på «verken bra eller dårlig» (2 stk.) og «dårlig» (1 stk.).

På spørsmål om hvor mange av forelesningene i dette emnet studenten har deltatt på, svarte 3 stort sett alle, 2 ca. halvparten og 1 ganske få. Det stemmer med mitt inntrykk om at gruppen var omtrent delt i tre: 1/3 som kom på alle forelesningene, 1/3 som kom sporadisk og 1/3 som kom på bare på en eller to.

På spørsmål om å rangere forelesningene, oppgaveseminar og pensum på en skala fra 1 til 10 (der 1 er svært lite fornøyd og 10 er svært fornøyd), fordelte svarene seg i snitt som følger:

Forelesningene:	8
Oppgaveseminar:	7,4
Pensum	7,3

Det synes som om studentene var stort sett godt fornøyde, både med forelesninger, oppgaveseminar og pensum.

På spørsmål om hvilke arbeidsformer studenten har benyttet i arbeidet med emnet (kryss v. alle relevante svar), svarte 6 at de fulgte forelesninger, 4 at de deltok på oppgaveseminar og 6 svarte pensumlesning. Ingen krysset av for at de benyttet seg av kollokviegrupper.

På spørsmål om å rangere sin egen arbeidsinnsats på emnet, på en skala fra 1 til 10 (der 1 er svært lav og 10 er svært høy), fordelte svarene seg som følger:

1 student vurderte den til 9, 1 til 8, 2 til 7, 1 til 6 og 1 til 5.

På spørsmål om hva som er de viktigste grunnene til at studenten valgte dette emnet (kryss v. alle relevante svar), svarte 3 at det var fordi det passet bra å velge dette semesteret, 4 at de var interesserte i emnets innhold.

På spørsmål om å gi en totalvurdering av emnet (svært godt fornøyd / godt fornøyd/ middels fornøyd / lite fornøyd / svært lite fornøyd), svarte 4 av studentene at de var godt fornøyd og to at de var middels fornøyd. De to som bare var middels fornøyd, presiserte hva som trakk ned: den ene likte ikke så godt pensum, den andre likte ikke at forelesningene fant sted uregelmessig framfor en gang i uken.

Til slutt, på spørsmål om studenten har noen ytterligere kommentarer, var det 3 av studentene som svarte:

1 av dem roste forelesningene og oppgaveseminaret, men syntes pensum var vanskelig.

1 annen roste pensum.

2 av dem kommenterte at de ikke likte at forelesningene foregikk i bolker, men foretrakk en gang i uken.

1 av dem ønsket mer formidling om faginnhold og form i oppgaveskriving til studenter som ikke har idehistoriebakgrunn.

Rapport

1. Gi en vurdering av:

- **Pensum (innhold, omfang).**
- **Undervisning (undervisningsformer, timeantall, spredning over semesteret, obligatoriske aktiviteter, kvalifiseringsoppgaver).**
- **Ressurser og infrastruktur (undervisningsrom, audiovisuelle hjelpemidler, bibliotekressurser m.m.).**
- **Eksamen (eksamensordning, vurderingsform).**

Pensum er ganske vidtfavnende, idet det skal dekke alle historiske perioder fra antikken til moderniteten. Det gjenspeiler påvirkningen fra poststrukturalistisk teori på kjønnsforskningen, med et ganske tungt innslag fra maskulinitetsforskningen de senere årene. Det er et teoretisk forholdsvis krevende pensum. Med unntak av Freud og Foucaults verk, er all litteraturen engelsk-språklig.

Den største svakheten ved denne pensumlisten, sett fra mitt synspunkt, er mangel på primærlitteratur. Det er bare én tekst som kan regnes som primærlitteratur på pensumlisten (Freud), noe som er uvanlig – og også uønsket, vil jeg mene, – på en pensumliste på idehistorie.

Jeg forsøkte å dekke opp for denne mangelen da jeg la opp forelesningene, ved å trekke inn mer primærlitteratur, som jeg delte ut på handouts og diskuterte sammen med studentene i lys av teori på pensumlisten.

Videre forsøkte jeg å dekke opp for at flere av studentene (omkring halvparten) ikke var idehistoriestudenter, men kom f.eks. fra STK (Senter for tverrfaglig kjønnsforskning). Ettersom generell epoke-/historieinnføring heller ikke er dekket av pensum, innledet jeg forelesningene med redegjørelse for angjeldende historisk periode. Utfordringen var å finne en riktig balansegang overfor en delt studentgruppe: idehistoriestudenter som ikke kunne noe særlig om kjønnsteori og studenter som kunne mye kjønnsteori, men lite historie.

Med andre ord: denne pensumlisten stiller krav til faglærer om å komplettere aspekter ved emnet som ikke er fylles av pensumlitteraturen.

Jeg har foretatt noen endringer på pensumlisten i forhold til V-2010. Fire nye artikler er kommet inn. Disse gjenspeiler min egen forskningskompetanse og -interesser, som går i retning av førmoderne historie (antikken og middelalderen) i forhold til tidligere faglærere

som har hatt fokus på moderniteten. Denne endringen avspeiles også i emnebeskrivelsen, der presiseringen om at kjønnsoppfatninger i nyere tid vil vektlegges, er blitt fjernet.

Studentevalueringen tyder på at de fleste studentene var fornøyde med pensum. Én student bemerket at vedkommende syntes pensum var vanskelig. I sensureringen av eksamensoppgavene, fikk jeg også inntrykk av at de mest teori-tunge verkene/artiklene ikke var forstått av alle.

Undervisningen var lagt opp i intensive bolker, med to forelesninger i uke 9, første oppgaveseminar i uke 11, tre forelesninger i uke 14, tre forelesninger i uke 15 og siste oppgaveseminar i uke 19. Grunnen til det er at jeg er bosatt i Roma og har arbeidsplass ved Det norske institutt i Roma i stipendperioden, og må derfor pendle frem og tilbake til Oslo.

Denne modellen med undervisning i bolker var mislikt av i hvert fall to (av seks) av studentene som foretok evaluering av emnet. Begge disse studentene ga uttrykk for at de foretrakk mer regelmessige forelesninger, og at dette trakk ned deres helhetsinntrykk av kurset. De fire andre studentene som evaluerte, nevnte ikke dette.

Studentene var jevnt over godt fornøyd med undervisningen. Imidlertid var de noe mindre entydig positive på spørsmålet om hvordan forholdet mellom forelesninger og seminar-/gruppeundervisning har fungert på emnet. Kanskje vi burde koordinert undervisningen litt bedre.

I forelesningene brukte jeg ikke power point, men heller tavle og handouts. Det fungerte fint, ikke minst fordi vi var en liten gruppe (mellom 9 og 4 studenter på forelesningene), og dermed ble forelesningene noe uformelle, med diskusjoner og aktive studenter.

Eksamensformen på dette emnet består av semesteroppgave (8-10 s.). Tema for semesteroppgaven oppgis ved semesterstart, og studentene arbeider med oppgaven gjennom semesteret. Det er obligatorisk å levere utkast til semesteroppgave og opponentkommentarer (over nett). Det gis bokstavkarakterer i evalueringen av semesteroppgaven. Alle som gikk opp til eksamen, besto. Dette skyldes nok delvis eksamensformen. De har hele semesteret til å arbeide med oppgaven. I tillegg må de levere inn utkast / disposisjon, og de får kommentarer på denne både fra oppgaveseminarleder og fra de andre studentene. Til slutt kunne de stille eksamensrelevante spørsmål på forelesningene. Da skal det litt til å skrive en så svak oppgave at de ikke består, selv om jeg tok dette inn i vurderingen av eksamensoppgavene.

Sensur ble foretatt av to sensorer, faglærer Line Cecilie Engh og Prof. Jan-Erik Ebbestad Hansen.

Undervisning i dette emnet inngår som en del av min avtale om gjennomføringsstipend over 12 måneder. (Jeg leverte doktoravhandling januar 2011.) Det var første gang jeg underviste i dette emnet. Det er lite sannsynlig at jeg vil undervise i emnet neste gang det arrangeres, dvs. V-2012, da min gjennomføringsperiode utløper januar 2012.

2. Gir læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen en god beskrivelse av hva studentene skal kunne etter avlagt eksamen?

Som faglærer synes jeg at læringsutbytteformuleringene i emnebeskrivelsen fungerer fint. De er spesifikke uten å være for konkrete. For meg fungerte de veiledende ved eksamensretting og karaktersetting.

3. Fungerer emnebeskrivelsen tilfredsstillende? Sjekk følgende:

- **Statistikk over karakterer, frafall og klager.**
- **Tilbakemeldinger til lærere og administrasjon.**
- **Tilbakemeldinger på informasjonen/veiledningen studentene får om emnet.**
- **Hvordan emnet fungerer i emnegruppene det inngår i.**
- **Om emnet er riktig plassert med hensyn til nivå/anbefalt semester.**
- **Om emnet er riktig definert med hensyn til anbefalte/påkrevde forkunnskaper.**

Alle studentene som deltok på emnet var bachelorstudenter, selv om emnet også er åpent for masterstudenter (som heisemne IDE2100/IDE 4100).

Antall studenter ved forelesningene varierte mellom 9 (maks.) og 4 (min.).

9 avla eksamen.

Karakterfordelingen var følgende:

A	1
B	2
C	3
D	2
E	1
F	0

1 kandidat med karakter B søkte om begrunnelse for karakter

0 klager

I studentevalueringen der ble studentene spurt om hvordan de synes at undervisningen har dekket emnets innhold, var svarene positive: 3 svarte «svært bra» og 3 svarte «bra». Dette peker mot at det er et godt forhold mellom emnebeskrivelsen, pensum og undervisningen.

Inntrykket mitt, også utfra mer uformell utveksling med studentene, er at emnet stort sett fungerte bra. Selv om det var forholdsvis lavt oppmøte på undervisningen i forhold til antall påmeldte (over 20 påmeldte), avla alle som møtte til undervisning (forelesinger, gruppeundervisning) eksamen. Og alle besto eksamen.

4. Har du gjort noen endringer siden forrige periodiske evaluering? Hvilke?

Det er første gang jeg underviser i dette emnet.

5. Forslag til forbedringer.

Jeg ville ha revidert pensumlisten hvis jeg fortsatt skulle ha hatt ansvaret for kurset. Ikke minst med tanke på å få inn mer primærlitteratur. Teoretisk ville jeg nok tone litt ned vekten på maskulinitetsforskning.

Jeg ville nok også ha revidert eksamensformen på emnet. Jeg tror det er bedre at eksamensoppgavene gis som hjemmeeksamen over 3 arbeidsdager ved semesterets slutt. Dette vil antagelig gjøre at studentene følger mer av undervisningen, og ikke bare de mest «eksamensrelevante» forelesningene.

Det synes klart at å legge opp undervisningen i bolker, slik kvalitetsreformen åpner for, i praksis ikke ønskes av (en del av) studentene. Jeg vet ikke hvorfor det er slik. Studentene er kanskje ikke vant til det. Muligens lager det vanskeligheter for timeplanene deres. Uansett, jeg har tatt dette til etterretning, og i det emnet jeg skal undervise i til neste semester (IDE 2023 Fordypning i middelalderens tenkning) er undervisningen mer spredt utover semesteret.